Dosarul nr. 5r-2753/2023

4-23063544-12-5r-04052023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

21 februarie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Elena Negru
Adelina Țușca

Cu participarea:
Contravenientului Aureliu Oleinic

examinând în şedinţă judiciară publică contestaţia depusă de ***** împotriva deciziei agentului constatator nr. ***** din 09.03.2023, prin care i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 30 unităţi convenţionale pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 354 alin. (1) Cod contravenţional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator al IP Buiucani - Celac Renard din 09.03.2023, ***** a fost tras la răspundere contravenţională şi sancţionat conform art. 354 alin. (1) Cod Contravenţional cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale pentru faptul că la data de 23.02.2023, aproximativ ora 14.08, aflându-se în mun. Chișinău, sat. Condrița, în urma unei conflict a manifestat un comportament neadecvat și agresiv.

La data de 27.04.2023, ***** a depus contestaţie împotriva deciziei agentului constatator menţionate, solicitând anularea acesteia şi încetarea procesului contravenţional. În motivarea contestației a indicat că, nu a menifestat un comportament neadecvat și agresiv. Menționează că, nu a fost prezent la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție.

În ședința de judecată contravenientul *****, a susținut contestația din motivele de fapt și de drept indicate. La fel, a negat că a avut un comportament agresiv, menționând totodată că există un conflict cu membrii familiei soției sale. A explicat că, pe data de 23 februarie 2023, intenția sa a fost să viziteze copilul minor și să-i livreze alimente, însă a fost întâmpinat cu reproșuri la sosire.

Agentul constatator Celac Renard, fiind citat legal prin intermediul scrisorii cu aviz de recepție, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat şi nu a informat instanţa despre motivele neprezentării, din care cauză, în temeiul art. 455 alin.(3) Cod contravenţional, instanţa a examinat cauza în absenţa acestuia.

Victima Maleţchi Elena fiind citată legal prin intermediul scrisorii cu aviz de recepție, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, având în vedere epuizarea posibilităţilor de citare, instanţa a conchis posibilă examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei contravenţionale, instanţa de judecată concluzionează de a admite contestaţia, a anula decizia de sancţionare şi a înceta procesul din lipsa faptului contravenţiei, din următoarele considerente.

Potrivit art.448 alin.(1) Cod contravenţional, Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

Termenul de depunere a contestaţiei a fost respectat. Or, procesul-verbal şi decizia de sancţionare au fost perfectate în lipsa reprezentantului legal, iar la la materialele cauzei nu sunt anexate probe care ar confirma faptul că, reprezentantul legal a primit o copie de pe decizia asupra cauzei contravenționale.

În şedinţa de judecată s-a constatat că, prin decizia agentului constatator al IP Buiucani - Celac Renard din 09.03.2023, ***** a fost tras la răspundere contravenţională şi sancţionat conform art. 354 alin. (1) Cod Contravenţional cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale pentru faptul că la data de 23.02.2023, aproximativ ora 14.08, aflându-se în mun. Chișinău, sat. Condrița, în urma unei conflict a manifestat un comportament neadecvat și agresiv.

Conform art. 7 Cod contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravenţional, probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Instanța reține că, în legislaţia Republicii Moldova, contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanţa de judecată evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţionala desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condiţiile în care acesta face dovada vinovăţiei, petentul urmează să-şi probeze nevinovăţia.

Instanţa reiterează faptul că, prezumţia de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost supusă atenţiei Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenţiei în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanţiilor fundamentale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, care protejează cetăţenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităţilor, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenţie. Reiterând importanţa, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanţii, destinată să restabilească echilibrul dintre presupuşii autori ai faptelor ilegale şi autorităţile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situaţie, întru respectarea garanţiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. nr. ***** din 09.03.2023, întocmit în privința lui *****.

Instanța de judecată reține că, contravenientul a fost sancționat pentru faptul că, la data de 23.02.2023, aproximativ ora 14.08, aflându-se în mun. Chișinău, sat. Condrița, în urma unei conflict a manifestat un comportament neadecvat și agresiv, însă pentru stabilirea acestui fapt lipsesc careva probe ce ar demonstra că anume la data, locul și ora respectivă, contravenientul a manifestat un comportament neadecvat, la materialele cauzei nefiind anexate careva probe pertinente, ori, simpla indicare a faptelor date în

procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate constitui temei de sancționare a persoanei.

Cu privire la rapoartele anexate la materialele cauzei și plângerea depusă de victimă, instanța atestă că, acestea nu furnizează suficiente elemente probatorii concrete care să ateste vinovăția contravenientului în comiterea faptei incriminate. Absența oricăror înregistrări video, audio, mărturii ale martorilor oculari sau alte documente justificative care să coroboreze afirmațiile victimei și să demonstreze comportamentul neadecvat și agresiv al contravenientului la momentul și locul specificat în procesul-verbal, subminează acuzațiile aduse acestuia.

În contextul principiului fundamental al dreptului contravențional, care prevede că nicio persoană nu poate fi considerată vinovată pentru o faptă contravențională în absența dovezilor concludente care să demonstreze această vinovăție dincolo de orice îndoială rezonabilă, instanța subliniază necesitatea unei abordări riguroase în evaluarea probelor prezentate în dosar.

Astfel, în lipsa unor probe convingătoare care să susțină acuzațiile, și având în vedere obligația agentului constatator de a demonstra vinovăția contravenientului prin mijloace de probă valide și suficiente, instanța constată că acuzațiile aduse împotriva lui ***** nu sunt susținute de dovezi adecvate. Prin urmare, aplicarea unei sancțiuni contravenționale în aceste circumstanțe ar contraveni principiilor de bază ale justiției și echității, precum și dreptului la un proces echitabil.

În aceiași ordine de idei, instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevazute de lege, necesare în vederea verificarii legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contraventional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

Astfel, instanța remarcă că vinovăţia este unul din elementele constitutive a unei contravenţii, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravenţional persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravenţional, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat sa dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional.

Instanța de judecată reține că, în cauză nu s-au adus probe convingătoare că, contravenientul la data de 23.02.2023, aproximativ ora 14.08, aflându-se în mun. Chișinău, sat. Condrița, în urma unei conflict a manifestat un comportament neadecvat și agresiv.

Conform jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Drept consecinţă, prezumţia de nevinovăţie prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, este aplicabilă şi în cazul faptelor sancţionate contravenţional în dreptul intern şi atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenţionale. În aceste condiţii, persoana sancţionată contravenţional nu trebuie să facă proba nevinovăţiei sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligaţia de a proba existenţa faptei, identitatea persoanei care a săvârşit-o şi nevinovăţia acesteea.

Conform art. 21 din Constituţie, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

Conform art. 7 Cod contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Astfel, Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Examinând materialele cauzei contravenţionale instanţa de judecată nu a stabilit încălcarea cărorva drepturi şi libertăţi ale lui *****.

La fel, instsanța reține că, procesul - verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezentața făptuitorului, însă ultimul a refuzat să semneze procesul - verbal, acest fapt fiind adeverit prin semnătura 1 martor.

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe în confirmarea vinovăţiei contravenientului, unica probă prezentată instanţei fiind procesul-verbal cu privire la contravenţie, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României - prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este lipsită de rezonabilitate şi plasează contravenientul într-o situaţie defavorabilă în comparaţie cu agentul statului, instanţa concluzionează de a înceta procesul contravențional, constatând lipsa în acţiunile contestatorului a faptului contravenţiei.

Potrivit art.441 alin.(1) lit. a) Cod contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.

Conform art.461 Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanţa va admite contestaţia lui ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție intentat de către IP Buiucani, va anula decizia de sancţionare şi va înceta procesul din lipsa faptului contravenţiei.

În conformitate cu art.461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Admite contestaţia depusă de *****.

Anulează decizia agentului constatator din 09.03.2023 prin care lui ***** i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 30 unităţi convenţionale pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 354 alin. (1) Cod contravenţional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. ***** din 09.03.2023.

Încetează procesul contravenţional privind acuzarea lui ***** de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 354 alin. (1) Cod contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**